

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL PREKIŲ AUKCIONŲ RENGIMO BENDRŲJŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR
VALSTYBĖS VALDYMO INSTITUCIJŲ, VALSTYBĖS ĮSTAIGŲ IR ORGANIZACIJŲ,
VALSTYBĖS ĮMONIŲ NURAŠYTO ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO BEI
BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ NURAŠYTŲ KITŲ MATERIALINIŲ VERTYBIŲ PARDAVIMO**

1996 m. kovo 27 d. Nr. 393
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Prekių aukcionų rengimo bendruosius nuostatus (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. valstybės valdymo institucijų, valstybės įstaigų ir organizacijų, valstybės įmonių nurašytas ilgalaikis materialusis turtas bei biudžetinių įstaigų nurašytos kitos materialinės vertybės parduodami vadovaujantis šiuo nutarimu patvirtintais Prekių aukcionų rengimo bendraisiais nuostatais;

2.2. Lietuvos Respublikoje įregistruotos įmonės, vykdančios prekių aukcionus (išskyrus privatizuojamo valstybinio ir žemės ūkio įmonių turto bei žemės aukcionus), atsižvelgdamos į Prekių aukcionų rengimo bendrųjų nuostatų reikalavimus ir vykdomo aukciono specifiką, privalo parengti aukciono taisykles, kurias tvirtina įmonės vadovas.

3. Pripažinti netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 27 d. nutarimą Nr. 45 „Dėl Prekių aukcionų rengimo bendrųjų nuostatų“ (Žin., 1992, Nr. [11-293](#));

3.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. kovo 15 d. nutarimą Nr. 164 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 27 d. nutarimo Nr. 45 dalinio pakeitimo“ (Žin., 1993, Nr. [10-253](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

MINDAUGAS STANKEVIČIUS

PRAMONĖS IR PREKYBOS MINISTRAS

KAZIMIERAS JUOZAS KLIMAŠAUSKAS

PREKIŲ AUKCIONŲ RENGIMO BENDRIEJI NUOSTATAI

BENDROJI DALIS

1. Šie nuostatai reglamentuoja ne maisto prekių, gamybinės techninės produkcijos, kilnojamųjų kultūros vertybių ir antikvarinių daiktų (toliau vadinama – kultūros ir meno vertybės), valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei biudžetinių įstaigų nurašytų kitų materialinių vertybių (toliau vadinama – prekės) aukcionų organizavimą. Šie nuostatai netaikomi organizuojant privatizuojamo valstybės, žemės ūkio įmonių turto bei žemės aukcionus.

2. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. valstybės įmonės, įstaigos ir organizacijos – valstybės valdymo institucijos, valstybės įstaigos ir organizacijos (ministerijos, tarnybos, departamentai ir kitos iš Lietuvos valstybės biudžeto išlaikomos valstybės įstaigos ir organizacijos, įsteigtos Lietuvos Respublikos Seimo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės, įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytoms funkcijoms atlikti) ir valstybės įmonės (valstybės lėšomis įsteigtos arba įstatymų nustatyta tvarka valstybės nuosavybės perduotos įmonės, kurių visas turtas nuosavybės teise priklauso Lietuvai, o įmonė turtą valdo, naudoja bei disponuoja juo turto patikėjimo teisėmis);

2.2. biudžetinė įstaiga – valstybės institucija, steigiamą įstatymų nustatyta tvarka, visiškai arba iš dalies išlaikoma iš biudžeto ir taip įvardyta steigimo akte bei nuostatuose;

2.3. ilgalaikis materialusis turtas (pagrindinės priemonės) – objektai, kurie daugelį kartų dalyvauja gamybos ar aptarnavimo procese ir, išsaugodami natūrinę savo formą, nusidėvi naudojami ilgiau nei vienerius metus (išskyrus nekilnojamąjį turtą ir laikinuosius pastatus, laikinuosius statinius, laikinuosius įrenginius bei laikinuosius perdavimo įtaisus). Ši sąvoka taikoma ir visam ilgalaikiam materialiajam turtui, įrašytam į tarptautinius registrus;

2.4. prekių aukcionas – tai viešas prekių pardavimas, kai parduodamą prekę įgyja pirkėjas, pasiūlęs už ją didžiausią kainą.

3. Pirkti ar parduoti prekes aukcione gali juridiniai ir fiziniai asmenys. Fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų. Pirkėjas aukcione dalyvauja asmeniškai arba per atstovą.

4. Prekės aukcione parduodamos pagal aukciono rengėjų parengtas taisykles, kurios turi atitikti šių nuostatų reikalavimus.

AUKCIONO RENGĖJAI

5. Aukcionus gali rengti Lietuvoje įregistruotos įmonės, jeigu tokia veikla numatyta jų įstatuose, valstybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, realizuojančios joms priklausančių nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą, ir biudžetinės įstaigos, realizuojančios joms priklausančias nurašytas kitas materialines vertybes.

Savos gamybos prekių aukcionus gali organizuoti bet kuri Lietuvoje įregistruota įmonė.

AUKCIONO RENGIMAS

6. Aukcionui organizuoti ir vykdyti sudaroma darbo grupė (į ją įeina aukciono vedėjas, protokoluotojas, buhalteris ir, aukciono rengėjų nuožiūra, kiti nariai).

7. Rengiant aukcioną, turi būti sudaromas ir išplatintas prekių katalogas (sąrašas), o rengiant kultūros ir meno vertybių aukcioną – privalomieji jo egzemplioriai su šių vertybių fotografijomis pateikiami Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamentui, kurio atstovas dalyvauja vertinimo komisijos darbe. Kultūros ir meno vertybių kataloge turi būti

nurodomas vertybės pavadinimas, autorius (mokykla), vertybės sukūrimo laikas, medžiaga, atlikimo technika, matmenys, taip pat apibūdinama būklė. Jeigu kultūros ir meno vertybė įrašyta į valstybinę apskaitą, tai turi būti nurodyta kultūros ir meno vertybių kataloge (sąrašė).

8. Apie rengiamą aukcioną ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų turi būti pranešta miesto (rajono) valdybai ir paskelbta miesto (rajono) spaudoje.

Apie rengiamą kultūros ir meno vertybių aukcioną ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų turi būti pranešta miesto (rajono) valdybai ir Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamento teritoriniam padaliniiui. Parduodamos aukcione kultūros ir meno vertybės, Kultūros ministerijos ekspertams pasiūlius ir savininkui sutikus, gali būti įrašytos į valstybinę apskaitą. Aukciono rengėjai privalo informuoti aukciono dalyvius apie kultūros ir meno vertybių išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarką.

Apie rengiamą valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų nurašyto ilgalaikio materialiojo turto ir biudžetinių įstaigų kitų nurašytų materialinių vertybių aukcioną ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų turi būti paskelbta svarbiausiuose Lietuvos dienraščiuose.

9. Aukcioną rengianti įmonė sudaro sutartis su prekes parduodančiais juridiniais ar fizinkiniais asmenimis. Kiekvienoje sutartyje turi būti nurodyta:

9.1. sutarties šalių pavadinimai ir adresai;

9.2. siūlomų parduoti aukcione prekių pavadinimai ir jų pradinė pardavimo kaina;

9.3. atsiskaitymo tarp sutarties šalių tvarka.

Šalių susitarimu sutartyje gali būti nurodytos ir kitos sąlygos.

Jeigu įmonės organizuoja tik savos gamybos prekių, o valstybės įmonės, įstaigos ir organizacijos, biudžetinės įstaigos – tik joms priklausančio nurašyto ilgalaikio materialiojo turto ar kitų nurašytų materialinių vertybių aukcioną, šiame punkte nurodyta sutartis nesudaroma.

10. Pradinę prekės pardavimo kainą nustato jos savininkas. Aukciono rengėjai turi teisę sudaryti prekių vertinimo komisiją, kuri, savininkui sutinkant, gali patikslinti pradinę prekės pardavimo kainą. Jeigu prekės savininkas nesutinka su vertinimo komisijos pasiūlymu, aukciono rengėjai turi teisę atsisakyti tokią prekę parduoti aukcione.

11. Vadovaudamiesi pasirašyta sutartimi, aukciono rengėjai parengia ir sunumeruoja prekių informacinės kortelės. Aukcionui pateiktos prekės kartu su jų informacinėmis kortelėmis ne vėliau kaip prieš 3 dienas iki aukciono pradžios išdėstomos susipažinti.

Kultūros ir meno vertybės informacinėje kortelėje turi būti nurodytas kultūros vertybės numeris kataloge (sąrašė) ir informacija apie tai, ar ši vertybė įrašyta į valstybinę apskaitą (įrašytas į šią apskaitą kultūros ir meno vertybes draudžiama išvežti už Lietuvos Respublikos ribų).

12. Aukcioną rengianti įmonė išspausdina dalyvių bei žiūrovų bilietus ir nustato jų kainas. Aukciono dalyvio bilieto numeris kartu yra ir aukciono dalyvio numeris.

13. Aukciono dalyviams gali būti nustatytas ir pradinis piniginis įnašas, kuris įskaitomas į nupirktos prekės kainą arba grąžinamas nieko nepirkusiam dalyviui (išskyrus 21 punkte nurodytą atvejį).

AUKCIONO VYKDYMAS

14. Aukcioną vykdo ir jo operacijas įformina darbo grupė.

15. Dalyvauti aukcione turi teisę 3 punkte nurodyti asmenys, nusipirkę dalyvio bilietą. Aukcionas gali įvykti, jeigu jame dalyvauja bent 2 pirkėjai, išskyrus tuos atvejus, kai aukcioną organizuoja įmonė, parduodanti jame tik savos gamybos prekes, arba valstybės įmonė, įstaiga ar organizacija, realizuojanti tik jai priklausančią nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą, arba biudžetinė įstaiga, realizuojanti tik jai priklausančias nurašytas kitas materialines vertybes (tokiame aukcione prekė gali būti parduota ir dalyvaujant tik vienam pirkėjui).

16. Aukciono metu turi būti rašomas aukciono protokolas.

17. Aukciono pradžioje vedėjas skelbia prekės informacinės kortelės numerį, apibūdina parduodamą prekę, skelbia pradinę kainą ir minimalų jos didinimo intervalą. Minimalus kainos didinimo intervalas turi sudaryti ne mažiau kaip 1 procentą pradinės pardavimo kainos.

18. Pirkėjai, siūlydami kainą, turi pakelti bilietą (dalyvio numerį), nukreiptą į aukciono vedėjo pusę, ir garsiai skelbti savo siūlomą kainą.

19. Aukciono vedėjas pakartoja kiekvieną pasiūlytą kainą, fiksuodamas ją plaktuko dūžiu. Kai niekas iš pirkėjų nebesiūlo didesnės kainos, aukciono vedėjas skelbia pasiūlytą didžiausią paskutinę kainą, ją pasiūliusio dalyvio numerį ir kainą pakartoja 3 kartus, fiksuodamas trimis plaktuko dūžiais. Nuskambėjus trečiajam plaktuko dūžiui, prekė laikoma parduota, o didžiausia pasiūlyta kaina ir ją pasiūliusio dalyvio numeris įrašomi aukciono protokole.

Aukcionuose valstybinėms kilnojamųjų kultūros vertybių saugykloms suteikiama pirmenybė įsigyti įrašytas į nesančių valstybinėse saugyklose valstybės saugomų kilnojamųjų kultūros vertybių registrą kultūros vertybes. Valstybinės kilnojamųjų kultūros vertybių saugyklos neturi teisės aukcionuose varžytis dėl kainos. Paskelbus galutinę kultūros vertybės kainą, valstybinės saugyklos atstovas turi teisę šią vertybę nusipirkti.

20. Didžiausią kainą pasiūlęs aukciono dalyvis privalo nedelsdamas pateikti darbo grupei savo bilietą. Sumokėti už pirkinį privaloma įmonės aukcionų taisyklėse nustatyta tvarka.

21. Neatsiskaitęs už pirkinį aukciono dalyvis neįgyja nuosavybės teisės ir negali dalyvauti aukcione, kuriame ta pati prekė vėl parduodama. Pradinis įnašas (jeigu jis buvo sumokėtas) tokiam dalyviui negrąžinamas.

22. Jeigu aukcione pradinė pardavimo kaina nebuvo padidinta bent 5 procentais, prekės pirkimas – pardavimas laikomas neįvykusiu.

Ši nuostata netaikoma tuo atveju, jeigu parduodamas valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų nurašytas ilgalaikis materialusis turtas bei biudžetinių įstaigų nurašytos kitos materialinės vertybės. Aukcionas laikomas neįvykusiu, jeigu už parduodamą nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą ar nurašytas kitas materialines vertybes siūloma kaina mažesnė už nustatytąją pradinę.

23. Aukcione neparduotos prekės grąžinamos jų savininkui, jeigu ko kita nenumatyta sutartyje. Pardavus prekes, pinigai savininkams išmokami sutartyje numatytu laiku ir tvarka.

Kultūros ir meno vertybė, įrašyta į valstybinę apskaitą, grąžinama savininkui kartu su Kultūros vertybių apsaugos reglamentu.

ATSISKAITYMAS UŽ ĮSIGYTAS PREKES IR AUKCIONO OPERACIJŲ ĮFORMINIMĄ

24. Darbo grupė kiekvienai parduotai prekei išrašo prekių čekius (po du egzempliorius), kuriuose nurodo prekių pavadinimus, informacinių kortelių numerius, pardavimo datą, pirkėjų bilietų numerius ir privalomą sumokėti kainą. Pirmasis prekės čekio egzempliorius įteikiamas pirkėjui, o nuorašas paliekamas darbo grupėje, kuri čekio rekvizitus įrašo aukciono protokole.

25. Asmenys, nusipirkę aukcione prekę, už ją sumoka grynais pinigais (ltais) arba per banko įstaigas ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo aukciono pabaigos.

26. Apmokėjus čekį, prekė išduodama pirkėjui pagal prekių pardavimo gyventojams taisykles.

Kultūros ir meno vertybė, įrašyta į valstybinę apskaitą, išduodama pirkėjui kartu su Kultūros vertybių apsaugos reglamentu.

27. Parduotos aukcione prekės, išskyrus parduotą valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų nurašytą ilgalaikį materialųjį turtą bei parduotas biudžetinių įstaigų kitas nurašytas materialines vertybes, keičiamos, pirkėjų pretenzijos nagrinėjamos ir tenkinamos pagal Lietuvos Respublikos prekybos įmonėse pirtų prekių keitimo taisykles.

28. Remdamasi apmokėtais čekiais, darbo grupė prekių pardavimą registruoja aukciono protokole.

29. Pasibaigus aukcionui, prekių informacinės kortelės ir aukciono protokolas atiduodami aukcioną organizavusios įmonės buhalterijai.

30. Įmonė – aukciono rengėja už pajamas, gautas pardavus prekes aukcione, atsiskaito su Lietuvos valstybės biudžetu įstatymų nustatyta tvarka.